

BIELARUSKAJA KRYNICA

PALITYČNAJA, HRAMADZKAJA I LITERATURNAJA HAZETA.

Adres Redakcyi i Administracyi:

WILNIA, LUDWISARSKAJA 1-19. (Wilno, Ludwisarska 1-19)
Redakcyja adźniena ad 9 hadz ran. da 6 hadz. wieč.

„Biel. KRYNICA“ kaštuje na hod — 10 zał., na paŭhoda — 5 zał., na 3 miesiacy — 3 zał., na 1 miesiac — 1 zał.

HAZETA WYCHODZIĆ 2 RAZY U TYDZIEŃ.

Cana abwiestak:

na 1-šaj staroncy 30 hr., 2 i 3 — 25 hr., na 4-aj — 20 hroš. — za radok drobnaha druku ō wadnej paloscy

Nowaja kanfiskata „Bielaruskaj Krynicy“.

Pa zahadu Kamisara Ŭradu na m. Wilniu kanfiskawany Nr. 15 „Bielaruskaj Krynicy“ z dn. 18 lutaha s. h. za źmiaščeńnie staćci „Z žyćcia i dziejnaści ks W. Hadleŭskaha“, a takža za wiestki z addzielu „Wybarnyja sprawy“.

U praciahu biahučaha miesiaca heta užo 3-ja kanfiskata našaj hazety.

„Bielaruskaja aúčynka“ padaražela.

Zahawaryli da nas Palaki sałodka dy jašče ō našaj mowie!

Heta praŭda stałasja siańnia užo tak wačawidnaj, što ūsiakaje pajaśnieńnie zdajecca być nawet niepatrebnym. I tolki toj nadzwyczajny stan duchowaha razdraźnieńnia, jaki ō źwiazku z wybarami pierażywaje siańnia kožny Bielarus ci to na bačkaŭščynie, ci zdalok ad jaje, prymušaŭe da jaśniejšaje čym kali-niebudź i wyraźniejšaje sprawazdačy z usiaho taho, što ūwahruch nas dzieicca.

Nasamplerš, skul taja „apieka i pablaźliwaść“ dla našaha Narodu, sypanyja celymi pryharščami roznymi plačanyimi ahitatarami — zahonščykami, źjawiŭšymisia raptam „na žyr“ u našyja cichija i ō inšyja časy zabytyja wioski? Čaho hetyja „dabradziei“ tut chočuć i što ich siudy wiadzie? Adkaz prosty: usio inšaje, tolki *nia interas i dabro našaha Narodu*. Dokaz: chto, kolki i ō čym bačyŭ pracu hetych jahomaščiaŭ dla našaha Narodu pierad tym? Nichto-ž ich nie pabača i paśla. Jak tolki minie wybarnaja sutałaka, budzie cicha ad hetych dabradziejaŭ aŭ... da čarodnych wybaraŭ.

Ci-ž nia tak było dahetul? Kolki ich rasprahaŭšychsia kaliści pierad wybarami „za praŭdu, ziamlu i wolu“ pakazałasja miž nami ad taho času, jak dastaŭšysia hałasami hetaha-ž našaha Narodu u parlamenckija pałaty stalisia niedastupnymi panami? A kali katory sprytnejšy mi-ž Narodu i pakazaŭsia, to-ž jak roznymi i ūzajemna supiarečnymi byli jahonyja dokazy miž saboj, a jašče bolš u paraŭnańni z abiacankami sypanyimi, jak i ciapier, biaz miery, u časy pieradwybarnyja, dy tym, što takija apiakuny sapraŭdy ō Sojmie prawodzili! Bo i jak-ža! Narodu abiacali „sprawiadliwaść“ a ō Sojmie zakrywali i baranili ūsich, niesprawiadliwaść nad našym Narodam prawodziačych. Abiacali parcelacyju panskich dwaroŭ, a ō Sojmie baranili niatykalnaść abšarnickaha ziemiaŭlaśnictwa. Abiacali našamu sielaninu ziamlu a dali... čužackich asadnikaŭ — kalanistych, staŭšychsia siańnia sapraŭdnaj pjaŭkaj na żywym cielesaha Narodu.

Tak siabie wiali ō Sojmie ūsie pasły Palaki.

Hetkaj dwuličnaści samaprašywučychsia „apiakunou“ jašče niekanieć. A na pieraličenieńnie ūsiaho nie chapila-b i wałowaj skury. Tamu adziny tolki jašče prykład z tysiačy padobnych. Kamu z čwiaroza dumajučych nia kidajecca ō wočy taja roźnica, z jakoj padchodziać da našaha Narodu ūsie prybludy: 1) ō časy narmanalnyja i 2) ō časy pradwybarnyja. Woś-ža ō zwyčajnyja časy možna čuć ad hetych panoŭ adnu tolki pieśniu: što kraj naš, byccam, biedny, nikomu i ničoha nia warty, dy nie potrebnny, što ludzi naŭy na pałowu dzikary, żywuć jak żywioła i h. p. niabylicy. Ale woś prychodziać wybary i... „ūsio čornaje stajecca raptam biełym“ i kraj naš robicca pryhoży i bahaty i ludzi dobryja, dy razumnyja i ūsio, što tolki chočycie. Ale ūžnoŭ z tym tolki warunkam, što ūsie hetyja „dobryja i razumnyja“ pojduć za ichniaj pradažnaj radaj i buduć nanowa hałasawać za tyja-ž čużyja nam śpiski.

Meta hetkaj dwuličnaści jasnaja: jaje možna paraŭniać z metaj koźnaha kupca, haniačaha tawar, pakul hety tawar nia kupić. Čym bolš hanić, tym bolš, dumaje, adabje ō ulaśnika wieru ō canu jahonaha tawaru, dy ym taniej paśla hety tawar kupić.

Hetkim darahim tawaram jość siańnia hołas našaha Narodu, jaki nia śmieje užo bolš być addanym na čużyja nam śpiski, dbajučyja ūsiaho inšaha, tolki nie dabra taho Narodu, hołasam katoraha dabiwajucca sami da „załatoha karytca“.

Siahońniašnijah ahitatory taksama świdamy užo taje praŭdy, što Narodu našaha na čużyja śpiski užo aśukać nia zdolejuć i tamu prydumali dla siabie roznyja imiony, kab imi zakryć praŭdziwaje swajo abličča. Usich hetak nafabrykawanych firmaŭ pieraličać tut nia budziem. Za potrebnaje tolki ūwažajem pieraścierahčy naša sialanstwa pierad usiakimi mnohamoŭnymi ludźmi nazywajučymi swaje partyi „radykałnymi“, „narodnymi“, „krajowymi“. Usio heta „pierafarbawanyja lisicy“ sumna wiadomych dahetul *patronaŭ* čužackaha nam asadnictwa. Usie jany siańnia prykidajucca Bielarusami nawat, bo wiedajuć urešcie, što biaz hetaha im užo i dychnuć tut

nia daść ничто. Heta prykidywańnie za Bielarusau stalaśia ciapier tak modnym, što kožny źjaŭlajučysia ō našu wiosku starajecca pieradusim uhawaryć, što i jon Bielarus, abo najmienš što jon „krajowiec“. Usio heta razam uziataje pakazuje, što wandroŭnyja spekulanty ludzkim sumleńniem, a takimi plačanyja wybarnyja ahitatory źjaŭlajucca — majuć sapraŭdy dobry niuch. Čujuć wielmi dobra, dzie najbolšaja siła ō našaj staroncy skrywajecca i tudy starajucca praśliznucca *choć u apošnju hadzinu*. Robiać tolki heta nia ščyra, zdradna. Za ichnymi słowami skrywajucca dumki i namierary warożyja. Tamu słuchać ichnych namowaŭ a tymbolš pawodle ich pastupać ni ō jakim wypadku nia možna.

Asnaŭnym prawilaŭ tut być muśić daznanaja praŭda, što *poŭpraŭda jość sto ražoŭ horšaja*, čymsia *cełaje lharstwa*. Heta prosta tamu, što ō lharstwie kožny zrazu raźbiarecca i chto tolki maje choć krychu sumleńnia, — ad widawochnaha lharstwa adwierniecca. Lharstwa-ž pamiaśanaje z praŭdaj paznaje nia kožny i tamu tut achwiary bywajuć najčašciejšyja. Pierad hetkaj *miešaninaj* pieraścierahajemo naša sialanstwa i przywajem hałasawać za čystuju praŭdu, za jakuju stali ō boj ščyra bielaruskija arhanizacyi zlučanyja ō Bielaruskim Abjadnanym Kamitecie Bloku Nacyjanalnych Mienšaščiaŭ (majučy № 18.)

Przywajem da hetaha naša sialanstwa dzieła taho, što Bielaruski Abjadnany Kamitet, jość adzinaj siańnia ūstanowaj majučaj u asnowieswaich imknieńniaŭ sapraŭdnaje dabro bielaruskaha Narodu i jak taki ō swaich śpiskach wystaŭlaje ludziej z samaj-ža tolki narodnaj huščy wyšaŭšych i jej wiernymi astaŭšychsia.

Najlepšym dokazam prawidłowaścici ślachu „Biel. Abjadnanaha Kamitetu“ jość tyja biaz liku paŭstaŭšyja falsyfikaty, jakija starajucca prynamisia zwonku pakazacca takimi-ž, jakim „Bielaruski Abjadnany Kamitet“ jość u sapraŭdaści.

Toj boj, jaki ciapier wiadziecca za hałasny bielaruskaha sialanstwa, jość najlepšym dokazam, jak niezraŭnana padaražela „bielaruskaja aúčynka“, kupcoŭ na katoruju źjawiłasja čma čmuścaja. Bielaruski Narodzie! Nie pradawaj swajej najbolšaj majemaści čužackim prybludam ni za najbolšyja hrošy i abiacanki. Hėłas-ža swoj adaj pry wybarach tolki za śpisak Bielaruskaha Abjadnanaha Kamitetu Bloku Nacyjanalnych Mienšaščiaŭ № 18.

A. i Z. z pad Łyntup.

HRAMADZIANIE!

Hałasujcie za № 18

Z wydawieckaj niwy.

„Chryščianskaja Dumka“ — bielaruskaja katalickaja časopis. Wychozić raz na dwa tydni. Wilnia.

Pad hetakim nazowam wyjšla užo try numary časopisi paświačonaj relihiijnym sprawam Bielarusou katalikoŭ.

Patreba hetkaj časopisi užo daŭno wielmi adčuwalasja. Tamu ō relihiijnych kruhoch bielaruskich wychad pieršaha užo numaru byŭ sustrečany z wialikaj niedačakanaściu. Pieršamu numaru ō dwutydniowych interwałach śledawaŭ stała numar nowy, tak, što pa šaščioch tydniach majemo woś pierad saboj aŭ try numary „Chr. Dumki“.

„Biel. Krynica“ była z pieršych bielaruskich časopisiaŭ, što wielmi ciotpa sustreła wychad u świet samastojnaha orhanu chryščianskaje dumki, ad pačatku zorka sačyla za raźwićciom hetaha orhanu i siahońnia, kali ō haloŭnych užo prynamsia rysach, formy nawaje časopisi naznačyliśia, chaj budzie možna skazać ab jej tut paru sloŭ.

Tolki z bolšaha.

A kab nia tracić darahoho času i miejsca panaprasnu, skažamo prosta, čaho na naš pahlad „Ch. Dumcy“ nie chapaje.

Z zajaŭleńniem redakcyi ō pieršym užo numary možna było spadziawacca, što „Chr. D.“ budzie orhanam jak biel. relihiijnaj intelihiencyi, tak i narodnym. Ale hetaje abiacanki naŭal redakcyja ō dašym nie datrymała i hazeta naskroź maje wyhlad „narodnicki“. A ō hetym pakul i bida. Bo ūwieś sens u tym, kab padchapić i zamacawać usio, što da niebiaśpieki jość najbliżej. Praŭda, što wioska naša siahońnia „panskimi“, jak kaliści „francuskimi“ zwyčajami wielmi zahrožana. Zahrožana hetym rabotnictwa ō miestach mieraŭ jašče bolšaj. Ale najbolš zahrožanaj jość klasa našaj intelihiencyi. I nia daj Boža, kab hetyja budučyja pawadyry, siahońnia tolki „kandydaty ō intelihiencyju“, stracili užo puciawodnuju zorku relihii: u budučyni pojduć na biezdarozža sami i tudy-ž pawiaduć narodnyja masy.

Hetak waźnym jość zachawać ad sapsućcia klasu intelihiencyi. A dzieła hetaha treba jej achwiarawać bolš uwahi. Što-ž samoj relihii tyčacca, dyk treba jaje wykładać intelihiencyi *moŭaj sučasnaści*. Intelihiencyju treba zmusić *dumać*, bo ūsio „*razžawanaje*“ *pierastaje być strawaj intelihienskaha ducha*. Dumać-ža intelihiencyja, asabliwa maładziejšaja, budzie tolki tady, kali jej budzie padawacca temy żywoj sučasnaści.

Konkretna biaručy pažadana było-b, kab u koźnym numary znajsoŭ sabie sapraŭdy duchowuju strawu, jak intelihienc, tak čaławiek z huščy narodnaj. Mimachodom tolki skazana, raspracawańnie relihiijnych asabliwaščiaŭ bielaruskich pawinna być adnej z pieršych zadačaŭ. Intelihiencyju takija temy buduć wielmi cikawić.

I jašče słoŭca: chaj redakcyja „Chr. Dumki“ nam hetaje ūwahi nie paliča za zło. Wiedajem, što ō kruzie supracuńnikaŭ „Ch. Dumki“ jość ludzi wialikaj nawuki i zdolnaščiaŭ. Im skazyja tut daznańni jość daŭno wiadomaj praŭdaj i ich my tut wučyć nia dumajem. Chočam tolki, kab skarby nawuki bielaruskaj nie astalisia niaŭżytymi. Chočam wykazać čaho bielaruskaja intelihiencyja ad swaich

Z Polšcy.

U Krakowie 10 i 11 lutaha pamiz polskaj studenskej młodziej i żydoŭskaj adbylisia wuličnyja bojk. Pryčynaj sutyčak byli... šapki. Polskim studentam nie padabałasia, što żydy nosiać šapki takoha-ż kolaru jak i jany, i dzieła hetaha pieršyja napali na żydoŭ. 10 lutaha raniennyh nia było, bo palicyi ŭdałosia chutka razahnać „rycaraŭ“, ale za toje na drugi dzień šmat studentaŭ pašlo damoŭ z sinia-kami i huzami, a 2 — jak ciazka ranienny — pryšłosia zawiazić ŭ špital. Padobnyja padziei, jak my ŭžo pisali ŭ adnym z apošnich numaraŭ, adbylisia niadaŭna ŭ Lwowie.

Nowaja arhanizacyja Sudoŭ na abšary ŭsiej Polskaj Respubliki budzie ŭwiedzena ad 1 studnia 1929 hodu. Pawodle abwieščanaha 7 lutaha dekretu, ad Nowaha Hodu budzie istnawać nastupnyja Sudy: Mirawyja Sudy (Sady Pokoju), Miestawyja Sudy (Sady Grodzkie), Akružnyja Sudy, Apelacyjnyja Sudy i Najwyższy Sud ŭ Wařsawie. Mirawy sudźdza budzie wybiraca žycharstwam (nasielnictwam) hmi-ny na praciach 5 hadoŭ. Swaje abawiazki jon budzie spaŭniać biaspłatna. Kancelaryja jaho budzie pry hminie, i na jaje kość. Mirawym sudździoj moža być wybrany tolki toj, chto ŭladaje polskaj mowaj, jość polskim hramadzaninam, skončyŭ 6 klas siaredniaj školy i inš. Da ich kompetencyi budzie naležać drobnaja sprawy, wartasć jakich nie pierawyšaŭe 200 zł. Ad prysudaŭ Mirawych Sudoŭ moźna padawać apelacyju ŭ Miestawyja Sudy. Sučasnyja Mirawyja Sudy pierajmianujuca ŭ Miestawyja Sudy. Kompetencyja apošnich, a tak-ža sudoŭ wyšejšych mała pieramienicca.

Z zahranicy.

Łatwija. Ryskija hazety pieredajuć, byccam kowienskija palityčnyja kruhi pierakanany, što polska-litoŭskija pierahawory nie pačnucca, pakul Waldemaras nia ŭwojdzie ŭ parazumieńnie z Sawietami. Dzieła hetaha spadzajucca chutkaha wyjezdu Waldemarasa ŭ Maskwu.

U Čechaslawacznynie ŭ nočy z suboty na niadzielu pačalasia hienaralnaja zabastoŭka 30 tysiać rabotnikaŭ u 130 kapalniach.

Sawiety. Za apošnja dwa tydni da načalnika sawieckaj armii Tuchačeŭskaha pryjaždžała šmat delehataŭ roznnych palkoŭ z žadaniam wystupieńnia ŭ abaronie Trockaha. Tuchačeŭski špiarša admaŭlaŭsia, ale pašla, pad naciskam, zhadziŭsia. Tady G. P. U. wydała zahad aryštawańnia Tuchačeŭskaha, adnak hety przykaz pakul-što nia wykany, bo „Politbiuro“ atrymała wiestku, što na wypadak aryštu maskoŭskija i leninhradzkija palki biezadkladna wystupajuć u abaronie swajho načalnika. Pałażeńnie astajacca wielmi napružany.

— U chutkim čacie adbudziecca ŭ Maskwie pasiedzańnie wykanaŭčaha kamitetu mižnarodnaj komunistyčnej partyi. Pawodle hazety „Praŭda“, na hetym pasiedzańni budzie razhladacca adnosiny z Anhlijaj i Francyją, kitajskaja sprawa, dziejnasć apazycyji Trockaha na mižnarodnaj niwie i inš.

— Adeski sud na karu śmierci zasudziŭ Dabrawolskaha, zabojcu ital/anskaha wice-konsula ŭ Adesie. Druhi abwinawačany, jaki kupiŭ ad zabojcy adziežu zabitaŭ, zasudžany na 3 hady turmy.

Ameryka. U Meksycy rewalucyjany napali na pasażyrski ciahnik. Namier ich zniščyc ŭwieś ciahnik nia ŭdałosia; ad wybuchu dynamitu raźbity tolki adzin wahon. Aeroplany razahnali rewalucyjanyeraŭ, a prysłanaŭ na padmohu wojska zabila 14 čalawiek.

Probnyja numary „Biełaruskaj Krynicy“ wysylajucca biaspłatna.

DA NAS PIŠUĆ.

PRADWYBARNAJA AHITACYJA.

Kluščany, Świancianskaha paw. 12 lutaha našyja parachwianje pryjechaŭšy da kaścioła ŭbačyli na koźnym wuhle adozwy z № 1 roznym raźmiery, a kala samaha kaścioła było načepłana adozwaŭ z hetym numaram prosta biaz liku. A pasiaredzinie partret Piłsudskaha. Naš narod nia cika-wiŭsia hetymi adozwami, bo wiedaje, jakija „dabradziei“ kandydujuć na № 1. Krychu pačakaŭšy žywiŭsia i № 18 u nizie pad № 1 dzie była fatahrafija Piłsudskaha. Ludzi hurtam sunulisia čytać, ale nie pašpieŭ toj sielanin adyščisia jaki wosiemnastku pryčapiŭ, jak padskočyŭ wučyciel kluščanskaj polskaj školy dy kryknuŭ: „precz z takim paskudztwem! To obraża obraz Piłsudskiego!“ Heta kažućy, parwaŭ plakat numeru 18 i kinuŭ na ziamlu, pašla čaho hraziŭ aryštam sielaninu, što wywiesiŭ plakat z № 18.

Zakryčali našy sialanie na hetaha halicyjskaha „profesara“, ale stajała tam šmat tajnych špikoŭ, dy ahułam tut našy ludcy napužany, dyk wučyciel pašoŭ da chaty z usimi zubami.

Sumna było hladzić na hetaha prybiudu, prysłanaha siudy da nas za niejkiju karu, ale kudy sumniej było hladzić na swajho susieda Bielarusy, katory hetak niadaŭna kryčaŭ ab żdziekach nad Bielarusami. Ale widać niuchnuŭ panu ŭ kišeń, dyk da taho dajšoŭ, što hetaha-ż dnia ŭzleŭ na sani ŭ Kluščanach i staŭ wychwalać swoj № i padachwočywać narod da hałasawańnia na jaho. Našy ludzi ŭbačyŭšy, što hetym ahitatarom jość z Barań Piotr Čarniaŭski, — usie razam kryknuli: „Won z waza! Dawoli brachać za panskija hrošy“ I Čarniaŭski Piotr musiŭ zleźci z swajej „trybuny“ dy pašoŭ jak myła žjeuŭšy.

Dyk woś bratočki, jakija rečy kala nas dziejucca! Kaža przykazka: „Za hrošy piekła i nieba, dyk i tut za hrošy z Bielarusy zrabiliŭsia Palak“.

Hańba zradnikam!

Kluščanski parachwianin.

Ad Redakcyi: Kali paważany aŭtar zhodzicca nam padać proźwišča kluščanskaha wučyciela i paru świedkaŭ, — sprawa ab zrywańni afiŭ, naš Centralny Wybarny Kamitet skiruje ŭ Sud, kab hety „profesar“ wiedaŭ, što zakon usim abawiazkowy i prawioŭ wučyciel kali nia ŭsie, to choć časć wakacyjaŭ za kratami.

AHITATARY Z № 1.

Lida. Raźwali kala nas šalonuju ahitacyju kazionščynki z № 1, abo jak ich jaśće nazywajuć — bebechaŭcy. Ahitataruŭ jak šarancy!

Mnie prychodziłasia z imi hutaryć i być na ichnich mitynhach. U Smarhoniach, Krewie i inšych miascach ładziŭ mitynhu niejki Dombroŭski z Ašmiany. Hramadźnianiel wyścierahajciesia jaho i nia słuchajcie, što jon čaupieć! Rostu jon niewialikaha, napieradzie pawybiwanyja zuby (widać heta skutki jahonych pramowaŭ) i kali haworyć, dyk adtuł dabywajacca niejki świst. Heta wiedamy pjanica; kaliści jon pišaŭ padańni ludziam, ale wiedama — ašukaniec, dyk jamu ŭžo nie dajuć bołš pišać.

Dyk woś, kab zlawić jakuju zała-toŭku, pejšoŭ na ahitacyju. Kali № 1 tolki arhanizawaŭsia ŭ Ašmianie, dyk — ścieraży Boža — što jon tady čouŭ na jaho, a ciapier čamuści jon biarecca za ich!

Bratočki rodnieńkija! Hetaha Dombroŭskaha moźna, kali chočyŭ kab na kaho brachaŭ, za najmienšy achłapak naniać i budzie jon haŭkać na ŭsio horła. Z imi zlučyliŭsia i „Wialmožny“ Pan Umiastoŭski i Račkiewič, jakija chočuć dać nam „aŭtanomiju“. Ale čamu jany nie dali nam tady, kali pan Račkiewič byŭ u Wilenskim Sojmie! Kali Sojm byŭ haspadarom u Wilenščynie, to jany tut nie siadzieli, a čym-chutčej pabiehli ŭ Wařsawu, kab tam nas zlučać „bez zastrzeżeń“. A ciapier aŭtanomija! Dyk pomnicie, braty, i hladzicie, kab zamiasta aŭtano-

mii, ad hetych panoŭ dabradziejaŭ i roznnych apiakunoŭ, nie atrymali znoŭ chwihu. Pamiatajcie, što majem swaich ludziej, jakich my pawinny prawiasci ŭ Sojm!

Naš numar 18!

Lidzki.

AB UMIASTOŬŠČYKACH I MASKALACH.

W. Wojsa, Brasłaŭskaha paw. Była kaliś zmieščana ŭ „Bieł. Dni“ karespandencyja z Łužkaŭ što na mitynhu ad Bloku Nacyjanalnych Mienšasćiaŭ byccam mała było ludziej i nie chacieli słuchać pramoŭcaŭ. Hetym zapiarečywu niapraŭdzie padanaj u hazecie Umiastoŭskaha. Było jakraz naadwarot. Nie chacieli słuchać bałamuctwaŭ Janki Tarykawa, jaki ŭrešcie apuściŭšy haławu nia wiedaŭ što rabić, bo zrazumieŭ, što za polskimi spiskami Bielarusy nie pajduć. Dawoli nas ašukiwali roznija pepeesy dy wyzwalceny na wybarach 1922 h. Ciapier my ŭsie ščylnymi radami pojdziem za № 18.

Byŭ u nas niadaŭna ahient maskoŭskaj čornasociennaj dwaccatki. Spačatku jon raskidaŭ swaje adozwy, a pašla pramowiŭ sławami: „Zdrawstwuŭ russkij narod“. A ludzi kali kryknuć: „My nia russkija, nam nia treba Maskaloŭ! Jedź nazad u Rasieju bałamucić swaich!“ Dy — dawaj ciahnuć maskoŭskaha „aratela“ za poly daloŭ z Kušniaroŭskaha hanku. A adzin štuchranuŭ u chrybiecinu — kaža — kab lahčej było jechać z hanku. Usie tiukali jak na waŭka. Pašla hetaha majem nadzieju, što jon bołš siudy nia zjawicca.

Cotačka.

Z Kraju.

Wialiki praces Litoŭcaŭ u Suwałkach. 16.11 u Suwałkach adbudziecca sudowy praces 28 Litoŭcaŭ abwinawačanych u 108 st. K. K. Jany byccam mieli naležać da litoŭskaj arhanizacyi šaŭliŭsaŭ i pracawali na škodu Polšcy. Padsudnyja, badaj usie sialanie niezamožnyja, žwiarnulisia ciapier da adwakata („Viln. Aidas“ 11-12).

Tolki hetaha nie chapala. Ab cikasym wypadku dajšli da nas wiestki z Hlybokaha. 29, 30, 31 śnieжня minulaŭ hodu ŭ Hlybocim kaściele pryjmali ŭčasć ŭ nabaženstwie ksian-dzy ŭnijaty. Adzin z duchoŭnikaŭ Dombrowski skazaŭ u kaściele kazańnie... ŭ rasiejskaj mowie! Dla kaho jano praznačalasia, skazać trudna, bo-ż nijakich maskaloŭ tam niam. Treba heta pryniać za niahodnuju sprobu „nawaračywańnia“ prawasłaŭnych Bielarusuŭ praz rusyfikacyju. Moźna du-mać, što dziejecca heta z wiedama i zhody Wilenskaha Arcybiskupa.

U Nawahrudku na dniach zakončyŭsia palityčny praces proci 24 asobam, abwinawačanyh u prynaležnasćci da Komunistyčnej Partyi Zachodniaj Bielarusi. Da pracesu było paklikana 18 świedkaŭ. 7 abwinawačanych Sud zasudziŭ na 4 hady ciožkaj turmy, 6 — na 3 hady, 7 — na 2 h. i 1 — na hod, a 3 uniawinili.

Kała Dalhinowa palicyja aryštawała A. Dubina i W. Syrkowiča. Jak pišuć polskija hazety, pry aryštawanyh znajšli šmat komunistyčnej literatury.

Rožnyja nawiny.

Estonija. Sawiecki pasol žwiarnuŭsia da estonskaha ŭradu z prośbaj pomačy 900 rybakam, jakich bura, adarwaŭšy ad bierahu lod, na jakim jany ławili rybu, pahnała razam z 300 koniami pa Finlandzkim zaliwie ŭ kirkunku mora. Estonski ŭrad biezadklad-na prystupiŭ da arhanizacyi ratawal-naj akcyi.

Anhlija U prośluju piatnicu na abšary Wialikaj Brytanii pačalasia wialikaja bura, jakaja ŭ paŭdžionnaj Irlandyi pierajšla ŭ strašny wichor. Šyb-

kaść wietra dasiahnula bołš 2 kilametraŭ u minutu. U niekatarych prawincyjach wypaŭ wialiki hrad, a ŭ inšych śnieh. U Londynie ŭ praciachu 10 minut temperatura ŭpała z 12 hradusaŭ da nula, zrywanyja-ż buraj strechi ciazka ranili 25 asob.

U Narwehii taksama bura robić wialikija spustašeńni. Z hor suniecca ŭ aħramadnych masach śnieh, rujnujućy ŭsie spatkanyja na darozie sialiby. Materyjalnyja straty wialikija. Da hetaj pary zhinuła 30 čalawiek.

Kitaj. Na pieradadni kitajskaha nowaha hodu kantonskaja wajennaja ŭłada, bajučysia komunistyčnaj rewalcucy, aryštawała 1000 kamunistych, z pasiarod jakich 400 čalawiek ŭžo raz-stralali.

Praŭnyja parady.

J. Biazdolnamu.

Pytańnie. Ja žaniŭsia ŭ Pietrahradzie ŭ 1917 hodzi, dzie žyła maja žonka z bačkami i siastroj. Bački jaje mieli ŭ našaj staranie 9 dzie-siacin ziamli. Pasahu maja žonka nie atrymała.

Pašla wajny bački wiarnulisia z Rasiei i tut pamierli, žonka-ż maja pamierła jaśće ŭ Pietrahradzie ŭ 1917 h. Ja žaniŭsia druhi raz. Ad pieršaj žonki astałasja dačka. Uspomnienymi 9 dz. ziamli ŭladaje ciapier brat pieršaj majej žonki i jaje małodšaja siastra.

Ci maje da hetaj ziamli prawa maja dačka pieršaj žonki?

Adkaz Kali bačka Wašaj žonki pamior pierad 1922 hodom, to dačka Waša maje prawa da 1/7 časćci ziamli, a kali pašla — to da 1/3 časćci.

Z Wilni.

10-ja ŭhodki niezaležnasćci Litwy.

15 lutaha studenty Litoŭcy z pryčyny 10-tych ŭhodkaŭ niezaležnasćci Litwy zleđdziŭ ŭ salik klubu čyhunačnikaŭ uračysty wiečar-akademiju. Wialikaja sala klubu leđž što mahła zmiasćić prysutnych.

Z karotkim historyčnym aħladam časot niezaležnasćci wystupiŭ wiadomy dziejač litoŭski ks. Kraŭjalis, pašla čaho prastaŭnik ŭsiech miascowych nacyjot wystupali z pry-witańniami. Pramaŭlali: ad Bielarusuŭ — Al Stepowič i J. Sufowič, ad Žydoŭ — Dr. Wygodzič, ad Palakaŭ Sukienicki.

Pa aficyjalnaj častcy wiečaru adyhrana pjesa patryjatyčnaha žmiesci. Kancertnuju časć prahramy wypaŭniŭ chor pad zahadam p Krutulisa. Usie pieśni wykany wielmi zhodna; jak na chor wučnioŭski lepš pažadac nia moźna. (Škade, što chor litoŭski nie daje ab sabie znać časćciej, napryklad choć-by praz-radjo).

Uračystaje światkawańnie Niezaležnasćci Litwy nadoŭha astaniecca ŭ pamaci prysutnych jak wialikaja ŭračystasć Litoŭskaha Narodu.

Lik biezrobotnych pawialičwa-jecca. Pawodle statystyčnych danych, lik biezrobotnych na m. Wilniu ŭ čacie ad 1 h. m. da 16 pawialičyŭsia na 97 asob. Bołšaja časťka nowych biezrobotnych heta rabotniki biaz nijakaj specyjalnasćci, abo sezonnyja. Jość časťka i sialan.

Naša Pošta.

W. B. Skarhu Wašu kirujem pa adrasu. Wielmi my rady atrymliwać ad Was karespandencyi asabliwa ab wybarnych sprawach. Na wašaj poście dziejecca zapraŭdy niešta nie-čuwanaje z hetym Wy słusna zmahajeciesia.

Ci nie mahli-b Wy nazwać świedkaŭ adnosna faktaŭ padanych u karespandencyi, zmieščanaj u Nr. 35 „Bieł. Krynicy“ ab Leonpoli, dzieła taho, što ks. Barodzič ciahnie Redakcyju da sudowaj adkazniczi?

E. Ažub. Prysłanaŭe pastarajemsia wykarystać. Prośbu Wašu pieradali ŭ Centralny Kamitet.

M. Piatroŭskamu. Wierš nie padojdzie. Za adrasy dziakujem, skorystajem. Praŭnych parađaŭ udzielim, ale jak dojdzie Waš čarod.

Puhaŭjo. Ščyra dziakujem za karespandencyju. Zmieścim; pišycie bołš na hetu temu.

Čornamu Waŭčku. Hazetu pa-šlom dadatkowa. Karespandencyju zmieścim. Žarty nie padojduć. Prosim časćciej pišać ab wybarnych nastrojach kala was.

Janku Kabylińskamu. Pa knižk žwiartacca treba ŭ bielaruskuju kniarniu i pasłać prymasia zadatak. (Adras: kniarnia „Pahonia“, Wilnia, Zawalnaja 7).

A. Jankowiču. Hazetu pasylajem. Majecie drennuju prywčku pišać listy nie aplačanyja. Na druhi raz ścieražyciesia.

A. Ściepalinu. Nichto nia maje prawa damahacca ad Was za dastaŭku hazety. Nie dawajciesia ašukiwać i damahajciesia ražuca na poście swajej hazety.